ECLI:LV:AT:2025:1120.C771029522.26.L

Lieta Nr. C771029522, SKC-665/2025

Civillietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025. gada 20. novembrī

Senāta senatoru kolēģija šādā sastāvā: senators referents Kaspars Balodis, senators Intars Bisters un senatore Inese Grauda

rīcības sēdē izskatīja SIA „Daugavpils ūdens” kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 12. maija spriedumu SIA „Daugavpils ūdens” prasībā pret SIA „INTER RAO Latvia” par zaudējumu piedziņu.

Senatoru kolēģija

konstatēja

SIA „Daugavpils ūdens” iesniegusi kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 12. maija spriedumu SIA „Daugavpils ūdens” prasībā pret SIA „INTER RAO Latvia” par zaudējumu piedziņu.

Senatoru kolēģija atzīst, ka ir Civilprocesa likuma 464.[1] panta otrās daļas 2. punktā norādītais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību, jo kasācijas sūdzības argumenti nerada pamatu uzskatīt, ka pārsūdzētajā spriedumā ietvertais lietas rezultāts ir nepareizs un ka izskatāmajai lietai ir būtiska nozīme vienotas tiesu prakses nodrošināšanā vai tiesību tālākveidošanā.

Senatoru kolēģijai nav pamata apšaubīt tiesas secinājumu, ka atbildētājas norādītais iemesls elektroenerģijas tirdzniecības līguma darbības izbeigšanai, proti, /ārvalsts/ pilsoņa, kura faktiskajā kontrolē atrodas SIA „INTER RAO Latvia”, iekļaušana sankciju sarakstā saskaņā ar 2022. gada 28. februāra Padomes īstenošanas regulu (ES) Nr. 2022/336, ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 (2014. gada 17. marts) par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, konkrētajos apstākļos atbilst ne vien prasītājas un atbildētājas noslēgtā līguma noteikumiem par nepārvaramas varas pazīmēm un tiesiskajām sekām (sk.*lietas materiālos esošā elektroenerģijas tirdzniecības līguma 8. punktu*), bet arī nepārvaramas varas būtībai.

Arī tiesību doktrīnā ir atzīts, ka sankcijas, pastāvot noteiktām pazīmēm, var atzīt par nepārvaramu varu, kas atbrīvo parādnieku no tam neizdevīgām parādnieka nokavējuma sekām – zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma (sk. *Blehmanis D. A. Starptautisko un nacionālo sankciju kā nejaušu šķēršļu iedarbība uz līgumattiecībām. Jaunā tiesiskā realitāte: izaicinājumi un risinājumi. I. Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes 8. starptautiskās zinātniskās konferences rakstu krājums. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2022, 270.–280. lpp.*).

Turklāt Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.[1] panta piektajā daļā ir noteikts, ka iepirkuma līgumā, vispārīgās vienošanās dokumentā, partnerības iepirkuma līgumā vai koncesijas līgumā paredz

pasūtītāja, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja, publiskā partnera vai tā pārstāvja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt tādēļ, ka ir piemērotas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts noteiktās sankcijas.

Kaut arī atbildētāja neietilpst Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11.[1] panta piektajā daļā norādīto subjektu lokā, likumdevējs minētajā likuma normā ir vispārīgi atzinis, ka sankciju piemērošana var būt iemesls līguma izpildīšanas neiespējamībai. Nepārvarama vara ir tāds apstāklis, kura dēļ līguma izpildīšana var kļūt objektīvi neiespējama.

Tādējādi, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 464. panta trešo daļu, 464.[1] panta otrās daļas 2. punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar SIA „Daugavpils ūdens” kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2025. gada 12. maija spriedumu.

Senators K. Balodis Senators I. Bisters Senatore I. Grauda